

**Návrh na určenie gestorských ústredných orgánov štátnej správy a niektorých orgánov
verejnej moci zodpovedných za prebratie a aplikáciu smerníc**

Návrh na určenie gestorských ústredných orgánov štátnej správy a niektorých orgánov verejnej moci zodpovedných za prebratie a aplikáciu smerníc sa predkladá na základe bodu C.1. uznesenia vlády SR č. 1232 z 13. novembra 2002 v znení bodu C.1. uznesenia vlády SR č. 477 z 19. septembra 2012 a predstavuje tridsiatu deviatu aktualizáciu¹ pôvodného gestorstva smerníc prijatého uznesením vlády SR č. 962 z 10. októbra 2001.

Primárnym cieľom návrhu je rozdelenie zodpovednosti jednotlivých ministerstiev, ostatných ústredných orgánov štátnej správy a niektorých orgánov verejnej moci za prebratie smerníc do vnútroštátneho právneho poriadku Slovenskej republiky. V neposlednom rade materiál poskytuje prehľad o najnovšie prijatých smerniciach, ktoré boli publikované v Úradnom vestníku Európskej únie v predchádzajúcom polroku.

Podľa článku 288 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ďalej len „ZFEÚ“) smernice predstavujú záväzné právne akty vo vzťahu k tým členským štátom, ktorým sú určené, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má úpravou obsiahnutou v smernici dosiahnuť. Voľba foriem a metód zosúladenia vnútroštátneho právneho poriadku, prijatia transpozičných opatrení potrebných na zabezpečenie vynútiteľnosti a riadnej aplikácie predmetnej smernice sú ponechané na výber členským štátom. Takýto postup rešpektuje existujúce legislatívne tradície jednotlivých členských štátov a zároveň im dáva možnosť prispôbiť znenie transpozičného opatrenia z hľadiska terminológie a štruktúry tak, aby vytvoril s ostatnými súčasťami vnútroštátneho právneho poriadku konzistentný celok.

¹ Predchádzajúce aktualizácie predstavujú tieto uznesenia vlády SR: č. 780 z 10. júla 2002, č. 1232 z 13. novembra 2002, č. 246 z 2. apríla 2003, č. 983 zo 14. októbra 2003, č. 266 z 31. marca 2004, č. 940 zo 6. októbra 2004, č. 253 zo 6. apríla 2005, č. 761 z 5. októbra 2005, č. 308 z 12. apríla 2006, č. 819 zo 4. októbra 2006, č. 294 z 28. marca 2007, č. 845 z 3. októbra 2007, č. 204 z 2. apríla 2008, č. 693 z 1. októbra 2008, č. 247 z 25. marca 2009, č. 686 z 30. septembra 2009, č. 174 z 10. marca 2010, č. 588 z 8. septembra 2010, č. 182 z 9. marca 2011, č. 604 z 14. septembra 2011, č. 148 z 27. apríla 2012, č. 477 z 19. septembra 2012, č. 155 z 3. apríla 2013, č. 566 z 26. septembra 2013, č. 151 z 2. apríla 2014, č. 484 z 24. septembra 2014, č. 148 z 1. apríla 2015, č. 517 zo 16. septembra 2015, č. 73 z 24. februára 2016, č. 405 z 21. septembra 2016, č. 124 z 15. marca 2017, č. 427 z 13. septembra 2017, č. 111 zo 14. marca 2018, č. 469 z 10. októbra 2018, č. 137 z 27. marca 2019, č. 491 z 2. októbra 2019, č. 468 z 15. júla 2020 a č. 634 zo 7. októbra 2020.

Aby sa právna úprava obsiahnutá v smerniciach mohla náležite aplikovať v každodennom živote, je potrebné prebrať celú jej normatívnu časť vrátane príloh, takým spôsobom a do takých vnútroštátnych zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení, aby bolo zabezpečené účinné uplatňovanie a vymožitelnosť tam obsiahnutých pravidiel správania sa.

Povinnosť zabezpečiť legislatívny súlad vnútroštátneho právneho poriadku so smernicou majú gestori a v prípade potreby určení spolugestori v závislosti od ich vecnej právomoci a kompetenčnej príslušnosti podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov alebo podľa ďalších osobitných zákonných právnych úprav. Za gestora sa určuje ten rezort, ktorého sa z hľadiska vecnej pôsobnosti týka prevažná časť právnej úpravy obsiahnutej v príslušnom právnom akte Európskej únie. Prihliada sa aj na právny základ prijatia a na odôvodnenie právnej úpravy. V prípade, že sa právna úprava týka kompetencie viacerých rezortov, určí/ia sa aj spolupracujúci/e rezort/y – spolugestor/i. Gestor a spolugestor v úzkej súčinnosti uskutočňujú koordinovanú transpozíciu príslušnej smernice a podieľajú sa na legislatívnych prácach, ktoré sú s tým spojené. Gestor so spolugestorom sú potom zodpovední aj za náležitú aplikáciu pravidiel, ktoré boli predmetom transpozície konkrétnej smernice.

Náležitá implementácia smernice vyžaduje v niektorých prípadoch aj vyhotovenie a zasielanie správ, analýz, tabuliek zhody² či štatistických údajov, a to príslušným inštitúciám Európskej únie. Táto aktivita predstavuje nelegislatívnu stránku činnosti gestora a spolugestora. Sem patrí aj požiadavka jasnej a neodkladnej notifikácie - oznamovania tých zákonov, iných právnych predpisov, správnych opatrení, prípadne aj judikatúry vnútroštátnych súdov, ktoré podľa názoru členského štátu zabezpečujú splnenie jednotlivých požiadaviek, ktoré náležitá implementácia smernice vyžaduje. Notifikáciu národnej legislatívy, ktorou sa transpozícia smernice vykoná, uskutočňuje gestor, v prípade potreby spolu so spolupracujúcim rezortom, prostredníctvom formulára podpísaného štatutárnym orgánom príslušného ústredného orgánu štátnej správy (príp. iného orgánu verejnej moci). Informácie z notifikačného formulára sa následne vkladajú do notifikačnej databázy Európskej komisie. Vkladanie informácií do notifikačnej databázy za Slovenskú republiku zabezpečuje sekcia vládnej legislatívy Úradu vlády SR. Informácie poskytované v tejto súvislosti by mali, v odôvodnených prípadoch (ak to požaduje samotná smernica), obsahovať jeden alebo viacero vysvetľujúcich dokumentov, ktoré môžu mať formu tabuliek zhody alebo iného dokumentu, ktorý bude vysvetľovať vzťah medzi jednotlivými zložkami smernice a príslušnými časťami vnútroštátnych transpozičných a vykonávacích

² Požiadavka vypracovania tabuliek zhody vyplýva v niektorých prípadoch priamo z dikcie príslušnej smernice, ako aj z Legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky.

nástrojov. Je potrebné osobitne upozorniť na skutočnosť, že absencia notifikácie, prípadne neúplná notifikácia sa tiež považuje za porušenie povinností podľa ZFEÚ a Zmluvy o Európskej únii a má rovnaké následky ako neprijatie transpozičných opatrení. Keďže ide o povinnosti, ktoré v zmysle zmluvy musia členské štáty nevyhnutne splniť, aby bolo možné konštatovať úplné prebratie a náležitú implementáciu smernice, gestor a spolugestor analogicky zodpovedajú aj za splnenie takýchto nelegislatívnych požiadaviek, vyplývajúcich z tohto druhu právnych aktov Európskej únie.

Gestorstvo a spolugestorstvo k smerniciam je možné predbežne určiť na základe bodu B.2. uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 553 zo 16. júna 2004. V prípadoch, v ktorých bolo gestorstvo takto predbežne určené, je v zmysle vyjadrenia dotknutého rezortu uvedený konkrétny právny predpis, ktorý zabezpečí transpozíciu. V ostatných prípadoch sa vychádzalo pri určovaní transpozičných opatrení z informácií dostupných v dokumentoch a informačných systémoch, ktoré súvisia s koordináciou európskych záležitostí a už uskutočnenou transpozíciou európskej legislatívy (Notifikačná databáza Európskej komisie, predbežné stanoviská k návrhom právnych aktov Európskej únie, tabuľky zhody a pod.).

Určenie gestorstva smerníc schválených uznesením vlády SR je pre gestora a spolugestora záväzné. Výmena gestora, či spolugestora (vrátane jeho/ich doplnenia, či vypustenia) je možná len po vzájomnej dohode dotknutých rezortov a po písomnom oznámení takejto dohody sekcii vládnej legislatívy Úradu vlády SR, odboru aproximácie práva, ktorý následne vyznačí predmetnú zmenu v databáze notifikácie smerníc.

Gestor a spolugestor, ako predkladatelia právneho predpisu, musia v rámci zabezpečenia náležitej transpozície smernice, brať do úvahy aj dĺžku vnútroštátneho legislatívneho procesu, keďže termín prebratia smernice znamená konečný termín, dokedy musí byť slovenský právny predpis prijatý, platný a účinný a prebratie smernice musí byť riadne notifikované.

Vláda SR uznesením č. 403 z 8. júla 2015, schválila Návrh Akčného plánu na posilnenie Slovenskej republiky ako právneho štátu. Ako jedno z opatrení, prispievajúce k transparentnosti, predvídateľnosti a participatívnosti legislatívneho procesu, bolo identifikované aj zabezpečenie včasnej transpozície smerníc umožňujúcej dostatočne dlhú legisvakanciu transpozičných opatrení. Toto opatrenie sa premietlo do úlohy pre vedúceho Úradu vlády SR určovať vo vzťahu k jednotlivým smerniciam povinnosť gestora (príp. v spolupráci so spolugestorom) termíny úloh súvisiace s prijímaním vnútroštátnych transpozičných opatrení tak, aby:

- pri uložení všeobecnej povinnosti zabezpečiť transpozíciu konkrétnej smernice, sa tak stalo do uplynutia troch štvrtín transpozičnej lehoty smernice alebo

- v prípade stanovenia povinnosti predložiť návrh vnútroštátneho transpozičného opatrenia na rokovanie vlády SR, sa tak stalo do uplynutia jednej polovice transpozičnej lehoty smernice.

Takéto skoršie prebratie smernice zabezpečí dostatočný časový priestor, na jednej strane pre adresátov vnútroštátneho právneho predpisu sa s ním oboznámiť a pripraviť sa na jeho aplikáciu a na druhej strane pre orgány verejnej moci na náležité zabezpečenie fungovanie administratívnych, technických a iných aspektov, ktoré s transpozíciou smernice súvisia. Opatrenie teda prinúti gestora (v prípade potreby v spolupráci so spolugestorom/-mi) zodpovedného za prebratie konkrétnej smernice EÚ, aby začal s prípravou vnútroštátneho transpozičného opatrenia čo najskôr.

Nedodržanie povinnosti prebrať smernicu riadne a včas neznamená zánik povinnosti členského štátu splniť túto povinnosť bezodkladne. Naopak, predstavovalo by to priame porušenie povinnosti podľa článku 288 ZFEÚ v spojitosti s článkom 4 Zmluvy o Európskej únii a Slovenská republika by sa vystavila nebezpečenstvu začatia konania pre nesplnenie povinností členského štátu podľa čl. 258 ZFEÚ a nasl. V prípade, že by Súdny dvor EÚ rozhodol o porušení povinnosti, je členský štát povinný prijať potrebné opatrenia (článok 260 ods. 1 ZFEÚ). Ak by sa Európskej komisii nezdali tieto opatrenia dostatočné, môže opätovne iniciovať konanie na Súdnom dvore EÚ (článok 260 ods. 2 ZFEÚ). V rámci tejto druhej fázy konania už reálne hrozí nebezpečenstvo uloženia paušálnej pokuty a/alebo penále³. Jedným z kritérií pre ukladanie pokút je aj časový údaj o tom, ako dlho trvalo porušovanie zmluvy. Preto pri omeškaní s prebratím smernice je potrebné čo najskôr, bez zbytočného odkladu, odstrániť vzniknutý transpozičný deficit.

V tejto súvislosti je potrebné upozorniť na špecifickú úpravu obsiahnutú v článku 260 ods. 3 ZFEÚ, podľa ktorej, ak si členský štát nesplnil svoju zmluvnú povinnosť oznámiť opatrenie, ktorým transponoval smernicu prijatú v súlade s legislatívnym postupom, môže Európska komisia predložiť vec Súdnemu dvoru EÚ spolu s návrhom primeranej výšky paušálnej pokuty alebo penále, ktoré má dotknutý členský štát zaplatiť. Lisabonská zmluva teda umožnila Európskej komisii už v prvej fáze konania navrhnúť Súdnemu dvoru EÚ, aby uložil členskému štátu zaplatiť paušálnu pokutu alebo penále bez toho, aby sa prišlo k druhej fáze konania pred Súdnym dvorom EÚ. Na uplatnenie finančných sankcií zo strany Súdneho dvora EÚ nie je v tomto prípade nevyhnutná existencia predchádzajúceho rozhodnutia, ktorým by sa vyslovilo nesplnenie povinností členským štátom. Tejto skutočnosti je potrebné prikladať náležitú pozornosť, a preto bude identifikácia smerníc legislatívnej povahy, prijatých v súlade s legislatívnym postupom, vyznačovaná aj v prílohe k tomuto materiálu (LA – legislatívny akt; NLA – nelegislatívny akt).

³ Oznámenie Komisie – Vykonávanie článku 260 ods. 3 ZFEÚ (2011/C 12/01)

Na smernice, ktoré sú právne záväznými nelegislatívnymi aktmi, nie je možné tento jednofázový postup ukladania sankcií uplatniť a Európska komisia môže v rámci konania začatého za porušenie povinnosti náležite prebrať takúto smernicu, využiť štandardný dvojfázový proces konania popísaný vyššie.

Materiál obsahuje 10 smerníc, ktoré boli publikované v Úradnom vestníku Európskej únie od 1. augusta 2020 do 31. januára 2021, čo predstavuje takmer 50% pokles počtu smerníc v porovnaní s predchádzajúcim polrokom.

P. č.	Celexové číslo smernice	Smernica	Termín prebratia najneskôr do	Gestor	Spolugestor	Návrh slovenského právneho predpisu, do ktorého bude smernica transponovaná	Publikované v
1.	32020L1151 (LA)	Smernica Rady (EÚ) 2020/1151 z 29. júla 2020, ktorou sa mení smernica 92/83/EHS o zosúladiení štruktúr spotrebných daní pre etanol a alkoholické nápoje	31. 12. 2021	MF SR		Smernica bola prebratá zákonom č. 396/2020 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 530/2011 Z. z. o spotrebnej dani z alkoholických nápojov v znení neskorších predpisov.	Ú. v. EÚ L 256, 5. august 2020, s. 0001 – 0010
2.	32020L1504 (LA)	Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1504 zo 7. októbra 2020, ktorou sa mení smernica 2014/65/EÚ o trhoch s finančnými nástrojmi	10. 05. 2021	MF SR		Smernica bude prebratá zákonom, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch).	Ú. v. EÚ L 347, 20. október 2020, s. 0050 – 0051
3.	32020L1687 (NLA)	Delegovaná smernica Komisie (EÚ) 2020/1687 z 2. septembra 2020, ktorou sa mení príloha k rámcovému rozhodnutiu Rady 2004/757/SVV, pokiaľ ide o zahrnutie novej psychoaktívnej látky N, N-dietyl-2-[[4-(1-metyletoxy) fenyl]metyl]-5-nitro-1H-benzimidazol-1-etánamín (izotonitazén) do vymedzenia pojmu drogy	03. 06. 2021	MZ SR		Smernica bola prebratá zákonom, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov.	Ú. v. EÚ L 379, 13. november 2020, s. 0055 – 0057
4.	32020L1756 (LA)	Smernica Rady (EÚ) 2020/1756 z 20. novembra 2020, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o identifikáciu zdaniteľných osôb v Severnom Írsku	31. 12. 2020	MF SR		Smernica bola prebratá oznámením Ministerstva financií SR č. MF/007188/2021-731 o vydaní doplnenia k poučeniu na vyplnenie súhrnného výkazu k dani z pridanej hodnoty publikovanému vo Finančnom spravodajcovi. Zároveň Finančná správa SR vydala k tejto problematike metodické usmernenie.	Ú. v. EÚ L 396, 25. november 2020, s. 0001 – 0002

P. č.	Celexové číslo smernice	Smernica	Termín prebratia najneskôr do	Gestor	Spolugestor	Návrh slovenského právneho predpisu, do ktorého bude smernica transponovaná	Publikované v
5.	32020L1828 (LA)	Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/1828 z 25. novembra 2020 o žalobách v zastúpení na ochranu kolektívnych záujmov spotrebiteľov a o zrušení smernice 2009/22/ES	25. 12. 2022	MS SR	MH SR	Smernica bude prebrať: – zákonom, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov; – zákonom, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov.	Ú. v. EÚ L 409, 4. december 2020, s. 0001 – 0027
6.	32020L1833 (NLA)	Delegovaná smernica Komisie (EÚ) 2020/1833 z 2. októbra 2020, ktorou sa menia prílohy k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2008/68/ES, pokiaľ ide o prispôsobenie vedeckému a technickému pokroku	30. 06. 2021	MDV SR		Smernica bude prebrať: – zákonom, ktorým sa dopĺňa zákon č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave v znení neskorších predpisov; – zákonom, ktorým sa dopĺňa zákon č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach v znení neskorších predpisov; – zákonom, ktorým sa dopĺňa zákon č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.	Ú. v. EÚ L 408, 4. december 2020, s. 0001 – 0002
7.	32020L2020 (LA)	Smernica Rady (EÚ) 2020/2020 zo 7. decembra 2020, ktorou sa mení smernica 2006/112/ES, pokiaľ ide o dočasné opatrenia týkajúce sa dane z pridanej hodnoty uplatniteľnej na vakcíny proti ochoreniu COVID-19 a na diagnostické zdravotnícke pomôcky in vitro pre ochorenie COVID-19, prijaté v reakcii na	Transpozičná lehota nie je stanovená, nakoľko ide o dobrovoľnú transpozíciu smernice.	MF SR		V prípade využitia dobrovoľnej transpozície je potrebné oznámiť Komisii znenie hlavných ustanovení vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti pôsobnosti tejto smernice, do dvoch mesiacov od ich prijatia (článok 2 ods. 2 smernice).	Ú. v. EÚ L 419, 11. december 2020, s. 0001 – 0004

P. č.	Celexové číslo smernice	Smernica	Termín prebratia najneskôr do	Gestor	Spolugestor	Návrh slovenského právneho predpisu, do ktorého bude smernica transponovaná	Publikované v
		pandémiu ochorenia COVID-19					
8.	32020L2088 (NLA)	Smernica Komisie (EÚ) 2020/2088 z 11. decembra 2020, ktorou sa mení príloha II k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/48/ES, pokiaľ ide o označenie alergických vonných látok v hračkách	04. 07. 2022	MH SR		Smernica bude prebratá vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva hospodárstva SR č. 225/2013 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 78/2012 Z. z. o bezpečnosti hračiek a o zmene a doplnení zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 140/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov.	Ú. v. EÚ L 423, 15. december 2020, s. 0053 – 0057
9.	32020L2089 (NLA)	Smernica Komisie (EÚ) 2020/2089 z 11. decembra 2020, ktorou sa mení príloha II k smernici Európskeho parlamentu a Rady 2009/48/ES, pokiaľ ide o zákaz alergických vonných látok v hračkách	04. 07. 2022	MH SR		Smernica bude prebratá vyhláškou Ministerstva hospodárstva SR, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva hospodárstva SR č. 225/2013 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 78/2012 Z. z. o bezpečnosti hračiek a o zmene a doplnení zákona č. 128/2002 Z. z. o štátnej kontrole vnútorného trhu vo veciach ochrany spotrebiteľa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 140/2013 Z. z. v znení neskorších predpisov.	Ú. v. EÚ L 423, 15. december 2020, s. 0058 – 0061
10.	32020L2184 (LA)	Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2020/2184 zo 16. decembra 2020 o kvalite vody určenej na ľudskú spotrebu (prepracované znenie)	12. 01. 2023	MZ SR	MŽP SR	Smernica bude prebratá: – zákonom, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov; – zákonom, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o	Ú. v. EÚ L 435, 23. december 2020, s. 0001 – 0062

<i>P. č.</i>	<i>Celexové číslo smernice</i>	<i>Smernica</i>	<i>Termín prebratia najneskôr do</i>	<i>Gestor</i>	<i>Spolugestor</i>	<i>Návrh slovenského právneho predpisu, do ktorého bude smernica transponovaná</i>	<i>Publikované v</i>
						priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon) v znení neskorších predpisov; – vyhláškou Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 247/2017 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o kvalite pitnej vody, kontrole kvality pitnej vody, programe monitorovania a manažmente rizík pri zásobovaní pitnou vodou v znení vyhlášky Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky č. 97/2018 Z. z.	

LEGENDA:

LA - Všeobecne záväzný právny akt, pri ktorom Európska komisia môže využiť postup upravený v článku 260 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie – pri neoznámení transpozičných opatrení v rámci transpozičnej lehoty, môže Európska komisia v rámci predloženia veci Súdnemu dvoru navrhnúť aj primeranú výšku paušálnej pokuty alebo penále, ktoré má členský štát zaplatiť.

NLA – Všeobecne záväzný právny akt, pri ktorom Európska komisia nemôže využiť postup upravený v článku 260 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej únie.